

Kijktip: Nieuwsuur in de klas

Korte omschrijving werkvorm

De leerlingen leren over de gemeentepolitiek aan de hand van korte clips van Nieuwsuur in de Klas.

Leerdoel

De leerlingen leren over belangrijke thema's van de gemeenteraadsverkiezingen.

Bronnen

www.schooltv.nl/gemeenteraad

Duur

ca. 10 minuten per filmpje. U kunt een keuze maken uit de verschillende filmpjes.

Handleiding

1. Laat de leerlingen naar de website www.schooltv.nl/gemeenteraad gaan.
2. Deel de werkbladen uit.
3. Bespreek de antwoorden klassikaal.

WERKBLAD

A) Bekijk het filmpje 'Special Gemeenteraadsverkiezingen 2014'

Thema: Gemeenteraadsverkiezingen. Hoe verlopen de voorbereidingen van de gemeenteraadsverkiezingen van 2014?

1. Howard Dean legt uit waarom de afgelopen twee presidentsverkiezingen in de VS werden gewonnen door Obama. Welke methode gebruikte het campagneteam bij de Obamacampagne?
2. Verkiezingsonderzoeker Frank van Dalen legt uit hoe ze onderzoek doen. Welk advies geeft hij partijen?
3. Wat werkt niet volgens de politicoloog André Krouwel?
4. Partijen hebben moeite om raadsleden te vinden. Welke 3 redenen worden daarvoor genoemd?
5. Wat wordt er bedoeld met de participatiesamenleving?
6. Waarom is het volgens André Krouwel belangrijk om te zorgen dat jongeren stemmen? Noem 2 redenen.
7. Wat ziet André Krouwel als oplossing?

B) Bekijk het filmpje 'Moties en beleid' en beantwoordt de vragen.

De PVV Almere en de PVV Den Haag dienen honderden moties in. Slechts een zeer klein aantal wordt aangenomen. Volgens de PVV maakt dat niet uit, want door die moties wordt er wel aandacht besteed aan onderwerpen. Een andere manier om beleid te voeren is om samen te werken zodat een motie aangenomen wordt. Hoe bereik je meer?

1. De PVV zit niet in het college van B en W van Almere en Den Haag. Hoe verklaart de PVV dat zelf?
2. Hoe reageren de Haagse Stadspartij en Leefbaar Almere op de komst van de PVV?
3. Waarom dient de PVV volgens henzelf zoveel moties in?
4. Wat vind jij van de manier waarop een partij als de PVV politiek bedrijft?

C) Bekijk het filmpje 'Gemeente en zorgbeleid' en beantwoord de vragen.

Vanaf 2015 bepalen gemeenten zelf wie zorg krijgt en van wie. Het kan dan zo zijn dat een werkloze of je buurman je uit bed haalt, als je hulp nodig hebt. Is het goed dat werklozen en vrijwilligers ingezet kunnen worden bij zorgtaken? Of is dat het werk van professionals?

1. In dit filmpje wordt mevrouw Stokkink uit Deventer geïnterviewd. Wat vindt mevrouw Stokkink van de plannen van de gemeente Deventer?
2. Minister-president Rutte spreekt over de omslag naar een participatiesamenleving. Wat is een participatiesamenleving?
3. De gemeente Deventer houdt 'keukentafelgesprekken'. Wat is het doel van deze keukentafelgesprekken?
4. Hoe kijkt wethouder Janny Bakker uit Huizen aan tegen de plannen van de gemeente Deventer?
5. Wat vind jij? Moeten we zelf meer voor familie en burens zorgen of moeten betaalde professionals dit blijven doen?

D) Bekijk het filmpje 'Drugs kopzorg gemeente' en beantwoord de vragen.

Sommige gemeenten geven boetes als ze jongeren zien blowen. Andere gemeenten geven jongeren voorlichting om te voorkomen dat ze drugs gaan gebruiken. Het aantal jongeren dat drugs gebruikt (met name GHB), neemt toe. Maar door bezuinigingen is er minder geld voor voorlichting. Hoe belangrijk vind jij preventie?

1. Wat doet de gemeente om wietgebruik onder leerlingen te voorkomen?
2. Hoe lost het Sweelinck College het op?
3. GHB zorgt voor steeds meer ziekenhuisopnames. Wat vindt verslavingsdeskundige Rama Kamal van de verwachte bezuinigingen op de verslavingszorg?
4. Wat vind jij? Moeten gemeenten toch geld blijven uitgeven aan preventie?

E) Bekijk het filmpje 'Eerlijke bestuurders' en beantwoord de vragen.

Bestuurders moeten integer zijn, dat wil zeggen dat ze zich goed moeten gedragen. Soms moeten bestuurders aftreden omdat ze onzorgvuldig gedeclareerd hebben. Wat kan wel en wat kan niet? Kan een bestuurder aanblijven, als hij verdacht wordt van een strafbaar feit en dus nog niet schuldig bevonden is? Waar ligt volgens jou de grens?

1. Wat wordt bedoeld met het woord integriteit?
2. Waarom moest de burgemeester van Lingewaard vertrekken?
3. Burgemeester Wolfsen van Utrecht kwam twee keer in het nieuws. Met welke twee zaken?
4. Waarom moest wethouder Van Rey van Roermond aftreden?
5. Wat vind jij? Geef aan voor alle drie de bestuurders of jij vindt dat ze mogen blijven of dat ze moeten vertrekken.

F) Bekijk het filmpje 'Project X Haren' en beantwoord de vragen.

Haren is een kleine, rustige gemeente. Project X Haren begon met een uitnodiging voor een verjaardagsfeest op de sociale media, maar mondde uit in een bijeenkomst van duizenden jongeren en rellen in dit Groningse dorp. De bestuurders waren niet voorbereid op dit feest en het liep zo uit de hand, dat de burgemeester aftrad. Vind jij dit terecht?

1. Wat was de aanleiding van Project X Haren?
2. Waar komt de naam Project X vandaan?
3. Er braken hevige rellen uit. Hierna onderzocht een commissie waarom het zo uit de hand kon lopen. Wat zijn de conclusies van de commissie?
4. Wat vind jij? Moet je als bestuurder aftreden als het zo misloopt in je gemeente? Of kun je aanblijven en van je fouten leren?

ANTWOORDBLAD

A) Bekijk het filmpje 'Special Gemeenteraadsverkiezingen 2014'

Thema: Gemeenteraadsverkiezingen. Hoe verlopen de voorbereidingen van de gemeenteraadsverkiezingen van 2014?

- 1. Howard Dean legt uit waarom de afgelopen twee presidentsverkiezingen in de VS werden gewonnen door Obama. Welke methode gebruikte het campagneteam bij de Obamacampagne?**

Ze wisten precies wie hun kiezers waren en zorgden dat ze stemden. Ze lieten niet honderden studenten langs de deuren gaan, maar ze hielden contact met elke kiezer die mogelijk voor hen zou stemmen.

- 2. Verkiezingsonderzoeker Frank van Dalen legt uit hoe ze onderzoek doen. Welk advies geeft hij partijen?**

Dat je door de uitslagen per straat (of postcodegebied) te bekijken kunt bepalen waar je inspanning het meeste effect heeft.

- 3. Wat werkt niet volgens de politicoloog André Krouwel?**

Wanneer je alleen maar je eigen verhaal loopt te vertellen en mensen op de markt een folder in de handen duwt.

- 4. Welke 3 redenen worden genoemd waarom partijen moeite hebben om raadsleden te vinden?**

1: Geen tijd 2: Het is lastig/niet sexy. 3: Een derde van de raadsleden heeft last van agressie of geweld.

- 5. Wat wordt er bedoeld met de participatiesamenleving?**

Een samenleving waarbij je niet voor alles een beroep doet op de gemeente, maar eerst kijkt naar wat familie en burens voor je kunnen doen.

- 6. Waarom is het volgens André Krouwel belangrijk om te zorgen dat jongeren stemmen? Noem 2 redenen.**

1: Als jongeren nu niet stemmen, dan haken ze ook op latere leeftijd af. En dan verliezen we een hele generatie.

2: Omdat de gemeenteraadsverkiezingen ook over zaken gaat die jongeren aangaan.

- 7. Wat ziet André Krouwel als oplossing?**

Dat jongeren elkaar vertellen hoe belangrijk het is om te stemmen.

B) Bekijk het filmpje 'Moties en beleid' en beantwoord de vragen.

De PVV Almere en de PVV Den Haag dienen honderden moties in. Slechts een zeer klein aantal wordt aangenomen. Volgens de PVV maakt dat niet uit, want door die moties wordt er wel aandacht besteed aan onderwerpen. Een andere manier om beleid te voeren is om samen te werken zodat een motie aangenomen wordt. Hoe bereik je meer?

- 1. De PVV zit niet in het college van B en W van Almere en Den Haag. Hoe verklaart de PVV dat zelf?**

Ze zijn bij de college-onderhandelingen buitengesloten door de andere partijen. Binnen het stadhuis willen ze de PVV geen invloed meer geven.

2. Hoe reageren de Haagse Stadspartij en Leefbaar Almere op de komst van de PVV?

-De PVV is volgens het raadslid van de Haagse Stadspartij een stoorzender. Ze werken nauwelijks samen. Dat gaat ten koste van het debat en ten koste van het beleid van de stad.

-Het raadslid van Leefbaar Almere vindt dat de PVV dingen aan de orde stelt die voor de komst van de PVV niet aan de orde kwamen.

3. Waarom dient de PVV volgens henzelf zoveel moties in?

De PVV wil niet berusten in zaken waar ze het niet mee eens zijn. Ze willen dat 'normale mensen weer een stem krijgen'. Dat doen ze door moties en schriftelijke vragen in te dienen.

4. Wat vind jij van de manier waarop een partij als de PVV politiek bedrijft?

Eigen mening.

C) Bekijk het filmpje 'Gemeente en zorgbeleid' en beantwoord de vragen.

Vanaf 2015 bepalen gemeenten zelf wie zorg krijgt en van wie. Het kan dan zo zijn dat een werkloze of je buurman je uit bed haalt, als je hulp nodig hebt. Is het goed dat werklozen en vrijwilligers ingezet kunnen worden bij zorgtaken? Of is dat het werk van professionals?

1. In dit filmpje wordt mevrouw Stokkink uit Deventer geïnterviewd. Wat vindt mevrouw Stokkink van de plannen van de gemeente Deventer?

Zij is van mening dat er professionele mensen bij betrokken moeten worden. Het afnemen van de prothese kan alleen door professionals.

2. Minister-president Rutte spreekt over de omslag naar een participatiesamenleving. Wat is een participatiesamenleving?

Een samenleving waarin mensen meer zelf doen en de overheid minder regelt.

3. De gemeente Deventer houdt 'keukentafelgesprekken'. Wat is het doel van deze keukentafelgesprekken?

Om samen te bespreken wat burens en familie kunnen doen om te helpen met zorg. De overheid neemt namelijk niet meer alle zorgtaken op zich.

4. Hoe kijkt wethouder Janny Bakker uit Huizen aan tegen de plannen van de gemeente Deventer?

Zij vindt dat persoonlijke verzorging door professionals moet worden gedaan.

5. Wat vind jij? Moeten we zelf meer voor familie en burens zorgen of moeten betaalde professionals dit blijven doen?

Eigen mening.

D) Bekijk het filmpje 'Drugs kopzorg gemeente' en beantwoord de vragen.

Sommige gemeenten geven boetes als ze jongeren zien blowen. Andere gemeenten geven jongeren voorlichting om te voorkomen dat ze drugs gaan gebruiken. Het aantal jongeren dat drugs gebruikt (met name GHB), neemt toe. Maar door bezuinigingen is er minder geld voor voorlichting. Hoe belangrijk vind jij preventie?

1. **Wat doet de gemeente om wietgebruik onder leerlingen te voorkomen?**
*-Vanaf 1 januari 2014 zijn coffeeshops niet meer toegestaan in een afstand van minder dan 250 meter afstand van een school.
 -De politie deelt boetes uit aan leerlingen die blowen.*
2. **Hoe lost het Sweelinck College het op?**
Ze sluiten de poort tijdens de pauzes, zodat leerlingen niet van het schoolplein af kunnen.
3. **GHB zorgt voor steeds meer ziekenhuisopnames. Wat vindt verslavingsdeskundige Rama Kamal van de verwachte bezuinigen op de verslavingszorg?**
Bezuinigen op de verslavingszorg leidt tot meer kosten aan ziekenhuisopnames.
4. **Wat vind jij? Moeten gemeenten toch geld blijven uitgeven aan preventie?**
Eigen mening.

E) Bekijk het filmpje 'Eerlijke bestuurders' en beantwoord de vragen.

Bestuurders moeten integer zijn, dat wil zeggen dat ze zich goed moeten gedragen. Soms moeten bestuurders aftreden omdat ze onzorgvuldig gedeclareerd hebben. Wat kan wel en wat kan niet? Kan een bestuurder aanblijven, als hij verdacht wordt van een strafbaar feit en dus nog niet schuldig bevonden is? Waar ligt volgens jou de grens?

1. **Wat wordt bedoeld met het woord integriteit?**
Dat je als bestuurder eerlijk bent en je aan de regels houdt.
2. **Waarom moest de burgemeester van Lingewaard vertrekken?**
De burgemeester had onterecht geld gedeclareerd.
3. **Burgemeester Wolfsen van Utrecht kwam twee keer in het nieuws. Met welke twee zaken?**
*Hij liet de oplage van een lokale krant vernietigen na een negatief artikel.
 De gemeente deed te weinig voor een gepest homostel.*
4. **Waarom moest wethouder Van Rey van Roermond aftreden?**
Hij wordt er van verdacht een bevriende projectontwikkelaar voor te trekken.
5. **Wat vind jij? Geef voor alle drie de bestuurders aan of jij vindt dat ze mogen blijven of dat ze moeten vertrekken?**
Eigen mening.

F) Bekijk het filmpje 'Project X Haren' en beantwoord de vragen.

Haren is een kleine, rustige gemeente. Project X Haren begon met een uitnodiging voor een verjaardagsfeest op de sociale media, maar mondde uit in een bijeenkomst van duizenden jongeren en rellen in dit Groningse dorp. De bestuurders waren niet voorbereid op dit feest en het liep zo uit de hand, dat de burgemeester aftrad. Vind jij dit terecht?

1. **Wat was de aanleiding van Project X Haren?**
Een meisje uit Haren deed een openbare uitnodiging voor een verjaardagsfeest op Facebook. Er meldden zich duizenden mensen aan.
2. **Waar komt de naam Project X vandaan?**
Project X is een film die gaat over een feestje dat uit de hand loopt.

- 3. Er braken hevige rellen uit. Hierna onderzocht een commissie waarom het zo uit de hand kon lopen. Wat zijn de conclusies van de commissie die onderzoek doet naar Project X Haren?**

Burgemeester en politie faalden. Dat komt ook omdat Haren een kleine gemeente is die weinig ervaring heeft met rellen.

- 4. Wat vind jij? Moet je als bestuurder aftreden als het zo misloopt in je gemeente? Of kun je aanblijven en van je fouten leren?**

Eigen mening.